

Pécs ismertsége, imázsa és látogatottsága a magyar lakosság körében, 2008

Készítette: a Magyar Turizmus Zrt. megbízásából a M.Á.S.T. Piac- és Közvélemény-kutató Társaság

A Magyar Turizmus Zrt. megbízásából a M.Á.S.T. Piac- és Közvélemény-kutató Társaság 2008 júliusában felmérést végzett a belföldön 2009-re tervezett Kulturális Turizmus Éve témaév megalapozása érdekében. A vizsgálat 1000 fős, a 18 év feletti magyar lakosságra megye, településméret, nem és kor szerint országosan reprezentatív mintán történt. A felmérés során a kulturális turizmussal kapcsolatos ismeretek, attitűdök és utazási szokások mellett részletesen vizsgáltuk Pécs mint kulturális főváros ismertségét és felkeresésének hajlandóságát is. Az azonos módszertannak köszönhetően eredményeink – jelentős részben – összehasonlíthatóak a 2006. évi, szintén Pécs imázsát, ismertségét és látogatottságát vizsgáló kutatás eredményeivel.¹

Kulcsszavak: Pécs, kulturális turizmus, világörökség, Európa Kulturális Fővárosa, magyar lakosság.

Bevezetés

A Magyar Turizmus Zrt. megbízásából a M.Á.S.T. Piac- és Közvélemény-kutató Társaság 2008 júliusában felmérést végzett a belföldön 2009-re tervezett Kulturális Turizmus Éve témaév megalapozása érdekében. A vizsgálat 1000 fős, a 18 év feletti magyar lakosságra megye, településméret, nem és kor szerint országosan reprezentatív mintán történt. A felmérés során a kulturális turizmussal kapcsolatos ismeretek, attitűdök és utazási szokások mellett részletesen vizsgáltuk Pécs mint kulturális főváros ismertségét és a felkeresési hajlandóságát is.

A vizsgálat a következő kérdéskörökre terjedt ki:

- mikor járt a megkérdezett utójára Pécsre,
- tervezi-e, hogy a következő 12 hónapban odalátogat,
- tudja-e, hogy 2010-ben Pécs Európa Kulturális Fővárosa lesz,
- ebben az időszakban tervez-e pécsi látogatást.

Mivel a kulturális turizmussal kapcsolatos vizsgálódásunk a magyarországi világörökségek ismertségére, látogatottságára is kitért, a világörökség részét képező pécsi Ókeresztény Sírkamrákkal kapcsolatban is kaptunk visszajelzéseket.

Az elemzés során háttérváltozóként használjuk a vizsgálatot megelőző 12 hónap belföldi kulturális utazási szokásai és az attitűdök alapján kialakított változót (1. ábra).

1. Pécs látogatottsága

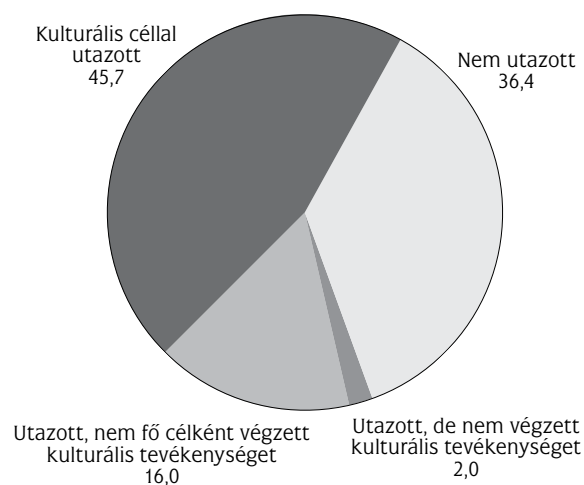
A felmérés tapasztalatai szerint a felnőtt magyar lakosság 25,9%-a még sohasem járt Pécsre, 36,7%-a pedig öt évnél régebben járt a városban. A megkérdezettek 17,9%-a úgy nyilatkozott, hogy a megkérdezést megelőző egy évben járt a baranyai megyeközpontban.

A Magyar Turizmus Zrt. megbízásából 2006-ban végzett, Pécs ismertségére és imázsára vonatkozó felmérés ugyancsak vizsgálta a város látogatottságát. A két kutatás eredményeit összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy Pécs látogatottsága az eltelt két év alatt csak minimálisan változott: némileg csökkent azok aránya, akik a várost az elmúlt 6–12 hónapban keresték fel, és a Pécsre még soha nem járt megkérdezettek aránya a 2006. évi felméréshez képest kismértékben emelkedett (1. táblázat).

¹ A 2006. évi kutatás eredményeit a Turizmus Bulletin XI. évf. 1–2. számának 29–32. oldalán olvasható, „Pécs ismertsége és imázsa a magyar lakosság körében, 2006” című cikkünkben foglaltuk össze. A magyar lakosság kulturális turizmussal kapcsolatos ismereteit, attitűdjait és utazási szokásait vizsgáló, 2008. évi kutatásunk eredményei a Turizmus Bulletin jelenlegi számának 2–19. oldalán olvashatóak.

1. ábra

A felmérést megelőző 12 hónap belföldi utazásai (megozzlás, %)

N = 1000 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.

1. táblázat

Pécs felkeresésének legutóbbi időpontja 2006-ban és 2008-ban (megoszlás, %)

	2006. évi felmérés	2008. évi felmérés
Az elmúlt 6 hónapban	10,6	11,4
6–12 hónapja	3,8	6,5
Az utóbbi öt évben	16,2	16,4
Öt évnél régebben	36,2	36,7
Soha	29,4	25,9
Pécsett lakik vagy dolgozik	3,1	3,1
Nem tudja	0,7	0,0
Összesen	100,0	100,0

N= 1000 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.

2. A Pécsre vonatkozó utazási tervek

A megkérdezést követő egy éven belül a megkérdezettek több mint negyede (28,0%) tervez utazást Pécsre. Közülük ugyanekkora arányt (26,4%) képviselnek azok, akik biztosan nem terveznek pécsi utazást az elkövetkező 12 hónapban (ideértve azokat is, akik Pécsett laknak vagy dolgoznak).

A kulturális turizmussal kapcsolatos attitűdök és utazási szokások a pécsi utazási terveket nem befolyásolják, az utazást tervezők közel azonos arányban szándékoznak a várost biztosan felkeresni, függetlenül attól, hogy a megkérdezést megelőző egy évben utazásaik során végeztek-e kulturális tevékenységet (2. ábra). Ugyanakkor egy pécsi utazás lehetőségét határozottan azok zárják ki, akik nem utaztak a felmérést megelőző egy évben, illetve akik nem végeztek utazásuk során kulturális tevékenységet.

A kutatás e szakaszában megvizsgáltuk, hogy Pécs felkeresési hajlandósága összefügg-e azzal, hogy a megkérdezett korábban járt-e már a városban. Általánosságban megállapíthatjuk, hogy minél „frissebb” a pécsi utazási élmény, annál erősebb a visszatérési hajlandóság.

Tapasztalataink szerint, akik az elmúlt fél évben jártak már Pécsett, nagy valószínűséggel a közeljövőben (egy éven belül) is fel fogják keresni a várost. E szegmens

69,9%-a nyilatkozott úgy, hogy egy éven belül biztosan visszatér. Ezzel szemben azoknak a megkérdezetteknek, akik még sohasem vagy öt évnél régebben voltak a baranyai megyeszékhelyen, döntő többsége nem tervez utazást ide a felmérést követő 12 hónapban (3. ábra).

Ha a felmérést követő egy év pécsi utazási terveit a 2006. évi felmérés eredményeivel hasonlítjuk össze, megállapíthatjuk, hogy a 2008. évi kutatásban:

- az utazást biztosan vagy valószínűleg tervezők aránya kismértékben emelkedett (24,1%-ról 28,0%-ra),
- a pécsi látogatást nem tervezők aránya összességében nem változott, de körükben nagymértékben csökkent azok hányada, akik úgy nyilatkoztak, a vizsgált időszakban biztosan nem fogják felkeresni a várost (36,0%-ról 26,4%-ra),
- a „nem tudja” választ adók aránya jelentősen (17,1%-ról 11,2%-ra) csökkent.

3. Az Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerésének ismerete

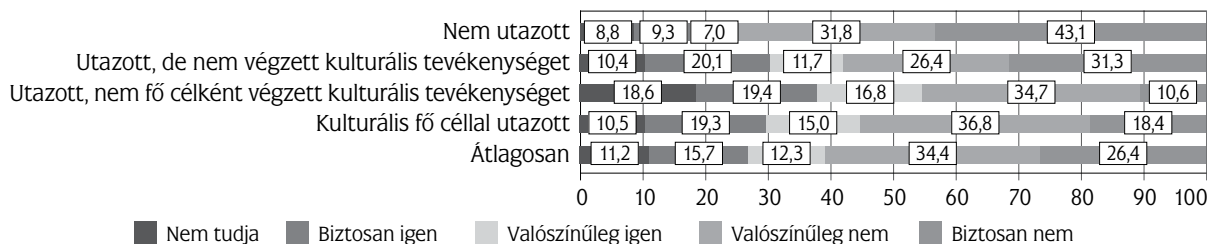
A magyar felnőtt lakosság közel háromnegyede (74,3%) hallott arról, hogy 2010-ben Pécs lesz Európa (egyik) Kulturális Fővárosa. A kutatás szempontjából kiemelendő: minél „intenzívebben” vesz részt valaki a kulturális turizmusból, annál nagyobb valószínűséggel tud arról, hogy 2010-ben Pécs Európa Kulturális Fővárosa lesz (2. táblázat).

Az elmúlt két év során jelentősen nőtt azok aránya, akik hallottak arról, hogy 2010-ben Pécs Európa Kulturális Fővárosa lesz. A 2006. évi felmérésben a megkérdezettek 58,5%-ának volt ismerete Pécs e címéről, az ideai kutatásban az említett mutató értéke 74,3% volt.

A 2010-es Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozathoz kapcsolódó utazási szándékok vonatkozásában megállapíthatjuk, hogy a megkérdezettek közel fele, 46,8%-a úgy gondolja, hogy biztosan vagy valószínűleg, 21,3% úgy nyilatkozott, hogy valószínűleg nem, 15,5% pedig biztosan nem fog Pécsre utazni 2010-ben. Vélhetőleg a hosszú időtáv miatt meglehetősen magas, 16,4% volt azoknak az aránya, akik úgy nyilatkoztak, hogy nem tudják, ellátogatnak-e a Pécs – Európa Kulturális Fővárosa

2. ábra

A megkérdezést követő egy évben Pécsre történő utazási tervek megoszlása kulturális utazási szokások szerint (%)

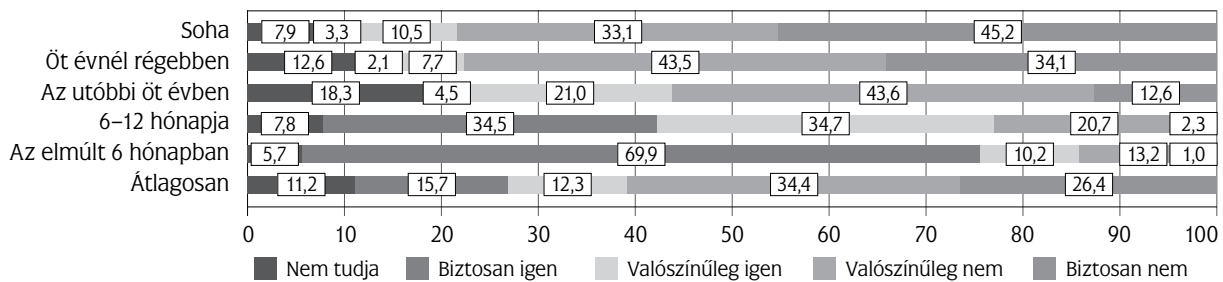

N= 1000 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.

3. ábra

Az utazási szándék alakulása annak függvényében, hogy mikor járt a megkérdezett Pécsen (megoszlás, %)

N=969 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.

rendezvénysorozatra. Azok a megkérdezettek, akik tudtak arról, hogy Pécs Európa Kulturális Fővárosa lesz, kimutathatóan nagyobb utazási hajlandósággal rendelkeznek 2010-re, mint azok, akik erről nem tudtak. A témában tájékozott lakossági szegmens 53,4%-a nyilatkozott úgy, hogy biztosan (22,7%) vagy valószínűleg (30,7%) el fog utazni Pécsre 2010-ben.

4. A pécsi ókeresztény sírkamrák ismertsége

A magyar lakosság kulturális turizmussal kapcsolatos ismereteit, attitűdjeit és utazási szokásait vizsgáló kutatás keretében választ kerestünk arra is, hogy a lakosság milyen mértékben ismeri a hazai világörökségeket, ezen belül a Pécsi Ókeresztény Sírkamrákat. Tapasztalatunk szerint az Ókeresztény Sírkamrák ismertsége (a spontán említések alapján) viszonylag alacsony. A megkérdezettek 21,5%-a említette a sírkamrákat mint hazai világörökséget (3. táblázat). Ebből 7,6% volt azok aránya, akik elsőként nevezték meg a kérdés kapcsán a pécsi világörökséget.

A spontán említések mellett arra is rákérdeztünk, hogy járt-e már a megkérdezett a pécsi világörökségnél. A felmérés eredménye szerint a megkérdezettek 34,1%-a járt már valaha a Pécsi Ókeresztény Sírkamránál,

2. táblázat

A Pécs – Európa Kulturális Fővárosa cím ismertsége kulturális utazási szokások szerint (megoszlás, %)

	Hallott róla	Nem hallott róla
Elsődlegesen kulturális céllal utazott	82,8	17,2
Utazott, nem fő célként végzett kulturális tevékenységet	79,3	20,7
Utazott, de nem végzett kulturális tevékenységet	46,1	53,9
Nem utazott	62,9	37,1
Átlagosan	74,3	25,7

N=1000 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.

ezen belül a válaszadók 13,2%-a az elmúlt három évben kereste fel azt.

5. Következtetések

A Pécs ismertségét, imázsát és látogatottságát a magyar lakosság körében vizsgáló 2006. és 2008. évi kutatások eredményeit összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a Pécs – Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat megvalósulásához közeledve nő a pécsi utazást tervezők aránya, illetve jelentősen csökken a pécsi utazástól teljes mértékben elzárkózó válaszadók aránya. Mindez Pécs javuló imázsát tükrözi, és összefüggésben áll azzal, hogy egyre többen (ma már a lakosság háromnegyede) tudnak a megtisztelő cím elnyeréséről. A javuló imázs – az eredmények szerint – még nem köszön vissza a város látogatottságában, amely a két vizsgálat között gyakorlatilag nem változott.

A 2006-ban és 2008-ban vizsgált témakörökre vonatkozó kérdéseket egy évvel a Pécs – Európa Kulturális Fővárosa rendezvénysorozat előtt, 2009-ben ismét felteszük majd – a még kedvezőbb változásokban bízva.

További információ: Magyar Turizmus Zrt., Kutatási Csoport, tel.: (1) 488 8710, fax: (1) 488 8711 e-mail: kutat@itthon.hu, internet: www.itthon.hu/Szakmai oldalak/Piaci iránytű.

3. táblázat

A magyarországi világörökségek spontán ismertsége (megoszlás, %)

	Ismeri	Nem ismeri
Fertő-Neusiedler See kultúrtáj	17,7	82,3
Pécsi Ókeresztény Sírkamrák	21,5	78,5
Pannonhalmi Bencés Főapátság	24,8	75,2
Hollókő őfalva és táji környezete	27,4	72,6
Tokaj-Hegyalja történelmi borvidék	33,8	66,2
Az Aggteleki-karszt barlangjai	45,6	54,4
A budai Várnegyed, Budapest Duna-parti látképe	54,6	45,4
Hortobágyi Nemzeti Park – a Puszták	55,5	44,5

N=1000 fő

Forrás: Magyar Turizmus Zrt./M.Á.S.T.